

ANDRÁS BERNADETT- ANDREA

A kulturális örökség kutatása és hasznosítása

MA, 1. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:dr. Pál Emese
adjunktus, RO BBTE**MODERN MŰVÉSZETI TENDENCIÁK MEGJELENÉSE AZ
UTUNK HETILAP VIZUÁLIS ARCULATÁBAN 1964-1968
KÖZÖTT*****Kulcsszavak:** szocialista realizmus; modern irányzatok; erdélyi képzőművészet; sajtó-
szabadság; kulturális nyitás*

A művészettörténeti kutatások zöme a szocialista realizmus kifutását 1965-re teszi. Ez az évszám számos tanulmány periodizációjában vízvonalzó vonalként jelenik meg, ami után a kulturális nyitás időszakáról beszélnek. Nicolae Ceauşescu korai politikája lehetővé tette a nyugati eszmék, avantgárd stílusirányzatok beáramlását, amelyek az 1960-as évek végére, nagy késéssel beleépültek a romániai művészeti törekvésekbe. Dolgozatomban az Utunk folyóirat 1964-1968 között kiadott lapszámai tükrében igyekeztem tetten érni és rekonstruálni a művészeti liberalizáció folyamatát. Úgy vélem, fontos a periodizációs egységek kialakítása, ugyanakkor az átmeneti időszakokkal is érdemes foglalkozni, hiszen olyan próbálkozásoknak, törekvéseknek lehetünk tanúi, amelyek pillanatnyiságukból adódóan nem tűnnek számottevőnek a nagy, általános kontextusban.

Ebből kiindulva olyan kérdésekre igyekszem választ adni, hogy milyen jellegű és mértékű változásról beszélhetünk a kulturális nyitás korai időszakában, milyen modern irányzatok terjedtek el a hazai művészek körében, hogyan tolódt el a figurális festészet az absztrakció irányába, illetve, hogy a témák kötöttsége ellenére milyen formai újításokkal próbálkoztak a művészek egyedivé tenni életművüket. A fő kérdések mellett választ találunk arra is, hogy kik voltak a korabeli művészeti élet vezéregyéniségei, milyen témákat dolgoztak fel, illetve milyen technikával alkottak. Véleményem szerint a hetilap kiváló alapját képezi a kutatásnak, hiszen minden magyar vonatkozású művészeti eseményre reflektál, minden romániai magyar művész és a román művészek számottevő része szerepel benne valamilyen formában, illetve rendkívül gazdag reprodukciós anyaggal és illusztrációkkal rendelkezik. A hetilap 1965-1975 közötti időszakára korabeli főszerkesztője, Banner Zoltán is a virágzó periódusként emlékezik, amikor a szerkesztőség eleget téve hivatásának gazdag és változatos vizuális anyaggal tudta gazdagítani olvasóik mindennapjait.